

om ändring i skollagen (1985:1100);

utfärdad den 13 december 1990.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om skollagen (1985:1100)²
dels att 1 kap. 1, 2, 5 a och 7 §§, 2 kap. samt 12 kap. 9 § skall upphöra att
gälla,

dels att rubrikerna närmast före 1 kap. 1, 3 och 7 §§ skall utgå,

dels att nuvarande 1 kap. 3–6 §§ samt 8 och 9 §§ skall betecknas 1 kap.
4–7 §§ resp. 14 och 15 §§,

dels att det skall införas nya bestämmelser, 1 kap. 1–3 och 8–13 §§, 2
kap. 1–8 §§, 12 kap. 11 och 12 §§ samt närmast före 1 kap. 1, 8 och 11 §§
nya rubriker av följande lydelse.

1 kap. Allmänna föreskrifter

1 Utbildning för barn och ungdom

1 § För barn och ungdomar anordnar det allmänna utbildning i form av
grundskola och gymnasieskola samt vissa motsvarande skolformer, nämligen
särskola, specialskola och sameskola.

Grundskolan, gymnasieskolan, särskolan, specialskolan och sameskolan
bildar *det offentliga skolväsendet för barn och ungdom*. Dessutom finns
särskilda utbildningsformer som anordnas av det allmänna för dem som
till följd av sjukdom eller av annat skäl inte kan delta i skolarbetet inom
det offentliga skolväsendet.

2 § Alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografiskt
hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till
utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Utbildning-
en skall inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den anordnas i
landet.

Utbildningen skall ge eleverna kunskaper och färdigheter samt, i samar-
bete med hemmen, främja deras harmoniska utveckling till ansvarsvän-
nande människor och samhällsmedlemmar. I utbildningen skall hänsyn
tas till elever med särskilda behov.

¹ Prop. 1990/91:18, UbU4, rskr. 76.

² Senaste lydelse av

1 kap. 5 a § 1990:294

1 kap. 7 § 1990:294

2 kap. 7 § 1986:1193

2 kap. 11 § 1989:256.

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

3 § Vid sidan av de skolformer som anordnas av det allmänna kan det finnas skolor som anordnas av enskilda fysiska eller juridiska personer (*fristående skolor*).

Utbildning för vuxna

8 § För vuxna anordnar det allmänna utbildning i form av grundutbildning för vuxna (*grundvux*) och kommunal vuxenutbildning (*komvux*) samt vuxenutbildning för psykiskt utvecklingsstörda (*särvux*).

Grundvux, komvux och särvux bildar *det offentliga skolväsendet för vuxna*. Dessutom finns särskilda utbildningsformer som anordnas av det allmänna som komplettering till vuxenutbildningen inom det offentliga skolväsendet för vuxna.

9 § Det offentliga skolväsendet för vuxna skall ge vuxna tillfälle att i enlighet med individuella önskemål komplettera sin utbildning. Härigenom skall främst de som erhållit minst utbildning få möjlighet att stärka sin ställning i arbetslivet och i det kulturella och politiska livet. Utbildningen skall inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den anordnas i landet.

Verksamheten inom det offentliga skolväsendet för vuxna skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom det skolväsendet skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

10 § Kommunerna är huvudmän för grundvux.

Kommuner och landstingskommuner är huvudmän för komvux.

Landstingskommuner och i vissa fall kommuner är huvudmän för särvux.

Gemensamma bestämmelser för det offentliga skolväsendet

11 § Det offentliga skolväsendet för barn och ungdom och det offentliga skolväsendet för vuxna bildar tillsammans *det offentliga skolväsendet*.

12 § Den som är huvudman för en del av det offentliga skolväsendet ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag och de bestämmelser som kan finnas i annan lag eller förordning.

Utöver vad som föreskrivs i denna lag kan i annan författning finnas föreskrifter särskilt om

- mål och riktlinjer för utbildningen,
- utbildningens innehåll och
- utbildningens omfattning i tiden.

13 § För det offentliga skolväsendet finns statliga skolmyndigheter.

1 § Varje kommun och landstingskommun skall som styrelse för sitt offentliga skolväsende utse en eller flera nämnder.

Om det inrättas en eller flera särskilda nämnder som styrelse för skolväsendet skall för dessa i tillämpliga delar gälla 3 kap. 2 §, 3 § första stycket, 4 §, 5 § första och tredje styckena, 6–8 §§, 9 § första stycket samt 10–12 §§ kommunallagen (1977:179). För Stockholms kommun gäller dock inte 3 kap. 5 § första stycket eller 6 § nämnda lag.

2 § För ledningen av utbildningen i skolorna skall det finnas rektorer. Rektorn skall hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

3 § Varje kommun och landstingskommun är skyldig att för undervisningen använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva.

Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.

4 § För att få anställas som lärare i det offentliga skolväsendet utan tidsbegränsning skall den sökande uppfylla ett av följande krav:

1. Sökanden har genomgått svensk eller därmed jämförbar nordisk lärarutbildning med huvudsaklig inriktning mot den undervisning anställningen avser.

2. Sökanden har genomgått annan högskoleutbildning som av universitets- och högskoleämbetet förklarats i huvudsak motsvara sådan lärarutbildning som avses under 1.

Om det saknas sökande som uppfyller kraven enligt 1 eller 2, men det finns särskilda skäl att anställa någon av de sökande utan tidsbegränsning, får sådan anställning ändå komma till stånd, i fall den sökande har motsvarande kompetens för den undervisning som anställningen avser och det dessutom finns skäl att anta att sökanden är lämpad att sköta undervisningen.

5 § Den som inte uppfyller kraven enligt 4 § får anställas som lärare för högst ett år i sänder.

6 § För att få anställas utan tidsbegränsning för studie- och yrkesorientering i det offentliga skolväsendet skall den sökande ha en utbildning avsedd för sådan verksamhet.

Den som inte uppfyller dessa krav får anställas för studie- och yrkesorientering för högst ett år i sänder.

7 § Varje kommun och landstingskommun skall se till att fortbildning anordnas för den personal som har hand om utbildningen.

8 § I alla kommuner skall det finnas en av kommunfullmäktige antagen skolplan som visar hur kommunens skolväsende skall gestaltas och utvecklas. Av skolplanen skall särskilt framgå de åtgärder som kommunen avser vidta för att uppnå de nationella mål som har satts upp för skolan.

Kommunen skall kontinuerligt följa upp samt utvärdera skolplanen.

12 kap. Övriga föreskrifter

11 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för skolhuvudmannen att lämna sådana sakuppgifter om skolverksamheten och sådan verksamhetsredovisning som behövs för uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Regeringen får vidare meddela föreskrifter om viten för den som inte följer bestämmelser om sådan uppgiftsskyldighet.

12 § Regeringen får meddela föreskrifter om vad som skall beaktas vid urval av sökande till anställning som lärare.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991.

2. En kommun eller en landstingskommun får besluta att den lokala styrelsen för skolan som har utsetts före ikraftträdandet redan under år 1991 skall ersättas med en eller flera andra nämnder enligt bestämmelserna i 2 kap. 1 §. Beslutar kommunen eller landstingskommunen om en sådan förändring, skall fullmäktige också entlediga ledamöter och suppleanter i den lokala styrelse som upphör. Ledamöter och suppleanter i den eller de nya nämnderna får utses för tiden intill utgången av år 1991.

3. Bestämmelser i lag eller annan författning som gäller skolstyrelsen eller den lokala styrelsen skall i stället avse sådan styrelse som kommunen eller landstingskommunen enligt 2 kap. 1 § har inrättat för sitt offentliga skolväsende.

4. För svårt rörelsehindrade ungdomar får de kommuner som regeringen bestämmer, i sin gymnasieskola anordna speciellt anpassad utbildning (gymnasieskola med Rh-anpassad utbildning).

Som svårt rörelsehindrad anses den som på grund av ett rörelsehinder eller, om även annat funktionshinder föreligger, sitt samlade handikapp inte kan följa reguljär studiegång i gymnasieskolan och som för att kunna genomföra gymnasiala studier behöver tillgång till en gymnasieskola med Rh-anpassad utbildning och särskilda omvårdnadsinsatser i form av boende i elevhem, omvårdnad i boendet och habilitering.

5. Hänvisningar till 1 kap. 5 a § i 3 kap. 19 a §, 5 kap. 5 a § och 12 kap. 10 § skall i stället avse punkt 4 i dessa övergångsbestämmelser.

6. En sameskolstyrelse skall vara lokal styrelse för sameskolan.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

Erik Tersmeden
(Utbildningsdepartementet)